

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**«НАУКОВЕ СЬОГОДЕННЯ:
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

17 травня 2019 року

Мелітополь - 2019

УДК 502+338+379.85+55+91+93+94

Н 34

Н 34 **Наукове сьогодення: теоретико-прикладні дослідження та перспективи.** Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 17 травня 2019 року / За ред. Л.М. Донченко, І.А. Арсененко, В.Д. Гапотія, С.І. Пачева, Л.А. Прохорової, О.М. Ситника. Мелітополь: Вид-во МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2019. 250 с.

Матеріали доповідей подано в авторській редакції. Погляд редакційної колегії збірника не завжди співпадає з позицією авторів опублікованих матеріалів. Автори повністю відповідають за стилістику, точність наведених фактів, цитат, власних імен, дат та інших відомостей.

© Автори статей, 2019

© Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2019

<i>Россолов О. А.</i> Шістдесятники» – нове покоління літературно-творчої інтелігенції	132
<i>Філіппова І. І.</i> Поняття «повсякденність» у сучасній історичній науці	137
<i>Шкода Ю. І.</i> Римо-католицькі громади півдня України в дореволюційний період	141
РОЗДІЛ III. ПРАВО	144
<i>Гапотій В. Д.</i> Теоретико-правові новації викладання курсу інформаційного права у ВНЗ України	145
<i>Задорожня Є. Д., Попенко Я. В.</i> Територіальні громади у системі суб'єктів цивільного права	154
<i>Закалічна В. О., Попенко Я. В.</i> Поняття та елементи права власності подружжя	157
<i>Круть Х. С., Попенко Я. В.</i> Класифікація позовів у цивільних справах, що виникають із страхових правовідносин	162
<i>Куліда О. О.</i> Етичне виховання в системі професійної підготовки майбутніх юристів	167
<i>Линник О. С., Мінкова О. Г.</i> Функції та принципи експертизи проектів нормативно-правових актів в Україні	170
<i>Малюгіна І. П., Попенко Я. В.</i> Поняття, зміст та форми захисту авторського права в законодавстві України	173
<i>Сьомова Т. О., Попенко Я. В.</i> Особливості спадкування окремих видів спадщини	178
РОЗДІЛ IV. ТУРИЗМ	182
<i>Арсененко І. А., Донченко Л. М., Варава Є. О.</i> Сучасні аспекти розвитку культурного туризму в Запорізькій області	183
<i>Арсененко І. А., Донченко Л. М., Донець І. А.</i> Проблеми розвитку туристсько-екскурсійного обслуговування в Запорізькій області	187
<i>Арсененко І. А., Донченко Л. М., Бондаренко А. О.</i> Сучасний стан та перспективи розвитку релігійного туризму в Україні	190
<i>Арсененко І. А., Донець І. А., Комісарова Н. О., Марченко І. В.</i> Географічні напрями організації екологічного туризму в Україні	193

ФУНКЦІЇ ТА ПРИНЦИПИ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТІВ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ В УКРАЇНІ

Линник О. С., Мінкова О. Г.

Одним з найважливіших інструментів забезпечення належного рівня правотворчої діяльності є експертиза проектів нормативно-правових актів, яка дозволяє здійснити неупереджене професійне дослідження нормативного документа і зробити висновок про його необхідність, своєчасність, текстуальну досконалість, внутрішню та зовнішню узгодженість, відповідність іншим важливим критеріям ефективності законодавства, надати рекомендації щодо усунення виявлених недоліків [1,3,8].

Особливого значення експертне супроводження правотворчості набуває в умовах розбудови демократичної, правової, соціальної держави, оскільки остання покликана забезпечити якісне нормативне регулювання різноманітних сфер суспільного життя, створити належний режим захисту прав і свобод громадян та дієвий механізм реалізації функцій державного управління [9,с.28; 10,с.53].

Призначення експертизи проектів нормативно-правових актів розкривається через її функції, тобто основні напрями впливу експертної діяльності на правотворчість, у яких конкретизуються її цілі й завдання.

Виокремлюють наступні функції експертного забезпечення правотворчості [2,с.15; 4,с.32; 7,с.60]:

- *діагностична* (своєчасне виявлення правотворчих дефектів і помилок);
- *профілактична* (попередження прийняття актів, положення яких суперечать нормам чинного законодавства, сприяють скоєнню правопорушень);
- *прогностична* (передбачення позитивних і негативних наслідків прийняття нормативного документа);
- *контрольна* (перевірка якості, соціальної обумовленості, законності діяльності правотворчих органів);
- *процедурно-узгоджувальна* (наявність експертного висновку є однією з

передумов визнання результатів правотворчості).

Належна реалізація функцій експертизи потребує забезпечення її відповідності низці важливих принципів, у яких гармонійно поєднуються базові ідеї правотворчості та загальні начала експертної діяльності.

Основними засадами експертного забезпечення правотворчості запропоновано вважати принципи [5,с.28; 6,с.29; 7,с.60]:

- *компетентності* (вимога залучення до проведення експертизи фахівців, що мають значний досвід наукової і практичної діяльності);
- *незалежності* (вимога самостійності експерта, відсутності будь-якого стороннього впливу на формулювання експертних висновків);
- *об'єктивності* (вимога неупередженості експерта, прийняття рішення на основі всебічного аналізу ситуації, а не на вибіркових аспектах досліджуваного об'єкта);
- *системності* (вимога дослідження тексту нормативно-правового акта у його взаємозв'язку з іншими актами законодавства);
- *оперативності* (вимога проведення експертизи у розумні строки з тим, щоб її результати не втратили своєї актуальності);
- *гласності* (вимога відкритості інформації про суб'єктів експертизи, методику її проведення, результати експертних досліджень);
- *відповідальності* (вимога моральної та юридичної відповідальності експерта за обґрунтованість і об'єктивність висновків).

Таким чином, функції експертизи нормативно-правових актів являють собою основні напрямки експертної діяльності на правотворчість, в яких конкретизуються її цілі та завдання як важливого засобу забезпечення якості законодавства. Основними функціями експертної діяльності в сфері правотворчості, на наш погляд, являються діагностична, профілактична, прогностична, контрольна та процедурно-узгоджувальна. Всі зазначені функції являються важливими і взаємопов'язаними, в своїй сукупності вони конкретизують і деталізують роль і призначення експертизи в правотворчій діяльності [7,с.60-63].

Список використаних джерел

1. Бутенко В.О. Феноменологічні, методологічні та практичні основи правової експертизи юридичних документів: автореф. дис. ... канд., юрид. наук: спец. 12.00.01. – К., 2011. – 20 с.
2. Дашковська О.Р. Експертиза нормативно-правових актів: загальна характеристика / О.Р. Дашковська // «Закарпатські правові читання» Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 20-22 квітня 2017 р. – Ужгород, 2017. – С. 15-21.
3. Мінкова О.Г. Експертне забезпечення правотворчості в Україні: теоретико-правова характеристика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец.: 12.00.01. – Харків, 2016. – 21 с
4. Мінкова О. Г. Поняття і соціально-юридична природа експертизи нормативно-правових актів / О. Г. Мінкова // Право і суспільство. – 2015. – № 5, ч. 3. – С. 32-37.
5. Мінкова О. Г. Застосування експертизи на різних стадіях правотворчості / О. Г. Мінкова // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 3. – С.28-31.
6. Мінкова О. Г. Законодавство України з питань експертного забезпечення правотворчості / О. Г. Мінкова // Актуальні питання публічного та приватного права. – 2015. – № 3. – С. 29-34.
7. Минкова О. Г. Функции экспертизы нормативно-правовых актов / О. Г. Минкова // Закон и жизнь. («Leges et Vita»). – Кишинев. – 2015. – № 8/2. – С. 60-63.
8. Рибікова Г.В. Правова експертиза нормативно-правових актів в Україні. Дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень. – Київ, 2017. – 230 с
9. Рибікова Г. В. Правова експертиза нормативно-правових актів як правова категорія та наукова доктрина / Г.В. Рибікова // Юридичний вісник. – 2013. – № 4 (29). – С. 28-32.
10. Рибікова Г.В. Предмет правової експертизи нормативно-правових актів / Г.В. Рибікова // Юридичний вісник. – 2016. – № 1 (38). – С. 53-59.